

Výkladový předpis ke Kodexu chování

Čl. 1 Principy společného fungování

Článek 1 nám slouží jako vodítko toho, jak bychom chtěli a měli ideálně reagovat. Jsme ale lidské bytosti vědomé si svých vlastních nedostatků a toho, že je nereálné v každé situaci dodržet všechny apely na sto procent.

Tato část kodexu tedy obsahuje principy, o jejichž naplnění v co největší míře usilujeme. Jedná se o brýle, přes které nahlížíme na ostatní články kodexu a na fungování v Pirátské straně. Principy jsou ideálem ke kterému společně směřujeme.

Čl. 3 Zákaz diskriminace

Cílem je zajistit, aby všichni lidé měli rovné šance a nebyli nespravedlivě znevýhodňováni. Nepřípustná je tedy jakákoli forma diskriminace, nepotismu, zvláště při neutrálním výběru na základě osobní preference nebo jiný způsob předsudečného zacházení.

V souladu s antidiskriminačním zákonem je výslovně uvedeno, že diskriminací není rozdílné zacházení z důvodu pohlaví, sexuální orientace, věku, zdravotního postižení, náboženského vyznání, víry či světového názoru, pokud je toto rozdílné zacházení objektivně odůvodněno legitimním cílem a prostředky k jeho dosažení jsou přiměřené a nezbytné. Tento cíl musí být předem veřejně oznámen a sledovat zájem, který není v rozporu s posláním a programovými cíli strany.

Čl. 4 Pravidla komunikace a chování

Čl. 4, bod a) - Domýšlej důsledky svého jednání

Jakékoli vyjádření člena strany na veřejnosti, sociálních sítích nebo veřejné části stranických systémů je vždy veřejné a může tak být použito. Stejně tak ve veřejném prostředí není brán ohled na stáří daného vyjádření nebo okolnosti, při kterém zazněly. Je tedy třeba být předběžně opatrný a postupovat s ohledem na dobré jméno strany.

Čl. 4, bod c) - Jednání ve střetu zájmu

Jednání ve střetu zájmu znamená takové jednání, při kterém mohou osobní zájmy ovlivnit výkon funkce. Osobním zájmem se rozumí takový zájem, který osobě nebo osobě blízké přináší zvýšení majetku, majetkového nebo jiného prospěchu, zamezení vzniku případného snížení majetkového nebo jiného prospěchu nebo jinou výhodu; to neplatí, jde-li jinak o prospěch nebo zájem obecně zřejmý ve vztahu k neomezenému okruhu osob.

Střet zájmů není trvalý a je třeba ho posuzovat vždy v každé situaci individuálně. Ve střetu zájmů se osoba může vyskytnout i bez svého přičinění, podstatné není to, zda střet zájmů vzniknul, ale zda se osoba vyhnula jednání v něm.

Čl. 4, bod d) - Kritika stranických kolegů a vnitřních záležitostí

Veřejnou komunikací je myšlena komunikace v médiích, sociálních sítích a obdobně i veřejných stranických systémech.

Interní řešení se řídí článkem 6, je vhodné využít přímé oslovení, soukromou zprávu, email nebo jiný neveřejný kanál.

Čl. 4, bod e) - Důvěrná komunikace

Důvěrná komunikace je jakýkoliv druh komunikace, který je určen pro omezený okruh lidí a není určen pro veřejné sdílení nebo zveřejnění.

Čl. 4, bod g) - Hromadná zpráva

Hromadnou zprávou se rozumí neosobní a nevyžádané sdělení, které je zasláno více adresátům nebo z něhož vyplývá, že je takto šířeno.

Hromadné zprávy je možné rozesílat osobami, které jsou k tomu oprávněny zvláštním předpisem. Dané osoby zprávy formulují vždy věcně a neutrálně a nerozesílají je v nočních a brzkých ranních hodinách. K rozeslání využívají zejména nástroje strany.

Čl. 4, bod h) - Moderace

Způsob moderace je popsán v Pravidlech internetové komunikace.

Čl. 5 Aktivní přístup

V případě, že se kdokoliv stane přímým svědkem situace v rozporu s Kodexem, měl by zasáhnout a ozvat se. Konkrétní forma pomoci se může lišit dle konkrétního článku a míry porušení. Zejména v situacích uvedených v čl.2 je vhodné vymezit se proti chování a nabídnout podporu osobě, které bylo chováním ublíženo. Budujeme tak společně kulturu, ve které je takové chování nežádoucí.

V situaci, kdy se o porušení Kodexu pirátka nebo pirát dozví důvěrně přímo od osoby, které bylo ublíženo, je třeba činit další kroky v souladu s jejími potřebami a souhlasem. Aktivním přístupem se rozumí i podpora poškozené osoby nebo pomoc zorientovat se v dalších možnostech.

Čl. 6 Řešení konfliktů

Konflikty je třeba řešit: 1. v zárodku, tedy co nejdříve to je možné, protože díky tomu bude řešení zpravidla rychlejší a jednodušší. V konfliktu se jako první ztrácí schopnost otevřeně komunikovat, takže s přibývajícím časem bude řešení náročnější, 2. důvěrně, protože díky tomu je snazší si věc upřímně vysvětlit, 3. přímo se zapojenými osobami, protože jen společně můžeme najít řešení naší situace dřív, než o nás rozhodne někdo jiný.

Třetí osobou, která může pomoci ve vzájemné komunikaci je jak nejbližší společný vedoucí týmu, moderátor, ombudsman/ka anebo i kdokoliv jiný, komu dotčené osoby důvěřují.

Čl. 7 Řešení porušení Kodexu

Nejbližším společným vedoucím je předseda daného sdružení, zastupitelského klubu, vedoucí resortního týmu nebo odboru. Porušení zásad komunikace na interních systémech strany je vhodné řešit dle čl. 8 Kodexu.

Soukromé oslovení je vhodné učinit prostřednictvím soukromé zprávy, e-mailu nebo telefonátu. Druhé osoby budou v rámci soukromé komunikace přístupnější a otevřenější. Pokud je věc řešena veřejně, řada lidí se bojí toho, že pokud budou kooperativní, tak "ztratí tvář".

Sankcí dle jiných předpisů je myšleno pořádkové opatření učiněné předsedajícím, časově limitované omezení přístupu k systému strany udělený vedoucím komisí předsedajících, nebo vyloučení z týmu vedoucím, který je k tomu oprávněn.

Za nadřízený orgán je považováno příslušné předsednictvo. V případě stranických systémů výtku přezkoumává vedoucí komise předsedajících. Stížnost se podává dle Rozhodčího řádu ve veřejném zájmu ke Kontrolní komisi. Pokud není podána dotčenou osobou, měla by být podána vedoucím týmu, předsedajícím nebo ombudsmanem/kou.

Ombudsmanka

Na osoby v systému ombudsmana/ky je doporučeno se obrátit zejména v případech citlivých záležitostí spojených s rizikovým jednáním a osobními konflikty.

Přímé podání stížnosti ke kontrolní komisi bez předchozí eskalace je využíváno pouze ve výjimečných případech, ve kterých ze zřejmých důvodů není možné hledat smírné řešení situace. Ukázkovou situací, kterou není vhodné eskalovat běžným způsobem, je sexualizované násilí.

Čl. 8 Zvláštní opatření při porušení zásad komunikace v interním online prostředí

Pravidla internetové komunikace určují způsob jednání na interních systémech strany. Při porušení těchto pravidel se transparentně a srozumitelně využívají pořádkové opatření:

1. Smířcím řešením prvního provinění je napomenutí, na něž je uživatel upozorněn v soukromé zprávě a vyznačí se v jeho příspěvku. Napomenutí se může uvést do záznamů uživatele.
2. Za opakované anebo zvláště hrubé porušení pravidel se udělí varování, které se oznámí uživateli a vyznačí v příspěvku. Varování má platnost 90 dnů a zůstává viditelné pro moderátory fóra, v záznamech uživatele bude uveden důvod provinění.
3. Za opakované varování se uplatní pořádkové opatření a uživatel se vykáže z jednání, a to nejprve na 24 hodin a následně do konce jednání, přiměřeně tomu i v jiných situacích. Pořádkové opatření se sdělí uživateli soukromou zprávou včetně vysvětlení jeho provinění a uvede se v záznamu uživatele.
4. V případě dalšího nerespektování pravidel komunikace bude kromě vykázení z jednání podána přezkumným orgánům stížnost na chování uživatele s návrhem na časově delší vykázení uživatele ze systémů strany.

Vůči pořádkovým opatřením se uživatel může ohradit námitkou vůči postupu předsedajícího, výjimečně i k hlavnímu předsedajícímu CF nebo vedoucímu AO vs. komisi předsedajících. Tímto není dotčeno právo člena na přezkum opatření přezkumnými orgány.

V případě trvajících pořádkových opatření se výkon členských práv, jejichž odepření by mohlo nepřiměřeně ovlivnit jednání, umožní prostřednictvím předsedajícího (například dodání závěrečného slova). Je nutné podotknout, že cílem moderace není trestat účastníky jednání, ale umožnit členům strany věcnou diskusi nad předloženým návrhem.